

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS**

Nr. 8/12 Prot.

Datë 14.04.2023

VENDIM

Nr. 976, Datë 14.04.2023

“Për mbylljen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e prodhimit dhe tregtimit të betonit në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar
Z.	Durim KRAJA	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 14.04.2023, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Shqyrtimi i Raportit “Mbi hetimin paraprak në tregun e prodhimit dhe tregtimit të betonit në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit”.

Bazë ligjore: Neni 4 dhe 9, neni 24, shkronja d), neni 26, neni 43, pika 5, të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për mbrojtjen e konkurrencës” (Ligji nr. 9121/2003).

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Raportit mbi hetimin paraprak në tregun e prodhimit dhe tregtimit të betonit në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit; dhe;
- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës mbi raportin e hetimit paraprak,

VËREN SE:

I. PROCEDURA E NDJEKUR

1. Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës në zbatim të nenit 28 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, ka zhvilluar procedurën e monitorimit të tregut të prodhimit të betonit, me qëllim evidentimin nëse ka apo jo shenja të kufizimit, shtrembërimit apo pengimit të konkurrencës në këtë treg.
2. Komisioni i Konkurrencës, në përfundim të këtij monitorimi, me vendimin nr. 913, datë 06.10.2022, “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e prodhimit dhe tregtimit të betonit në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit”, vendosi hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e prodhimit dhe tregtimit të betonit, për të vlerësuar nëse ka shenja të kufizimit të konkurrencës, sipas parashikimeve të ligjit nr.

9121/2003. Hetimi paraprak përfshin periudhën kohore 1 Janar 2020 deri në 30 Shtator 2022.

3. Në zbatim të vendimit të mësipërm të Komisionit të Konkurrencës, bazuar në nenet 35 dhe 36 të ligjit nr. 9121/2003 dhe Autorizimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 406/11, datë 06.10.2022 "Autorizim inspektorësh", Inspektorët e Autoritetit të Konkurrencës, gjatë periudhës së hetimit paraprak kryen inspektime pranë ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe tregtimit të betonit në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit.
4. Në vazhdim të procedurës, për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenet 33 dhe 34 të ligjit nr. 9121/2003, "Për mbrojtjen e konkurrencës", gjatë periudhës së hetimit paraprak janë kërkuar të dhëna dhe informacion nga ndërmarrjet që ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes me shumicë të betonit; Drejtoria Rajonale Tatimore Durrës; Drejtoria Rajonale Tatimore Tiranë; Drejtoria Rajonale Tatimore Elbasan; si dhe Qendra Kombëtare e Biznesit.

II. ANALIZA E KONKURRENCËS

II.1 Tregu përkatës

5. Në zbatim të ligjit nr. 9121/2003, "Për mbrojtjen e konkurrencës", tregu përkatës përfshin tregun e produktit dhe tregun gjeografik.
6. Bazuar në nenin 3, pika 7, të ligjit nr. 9121/2003 dhe Udhëzimin nr. 76, datë 07.06.2008, "Për përcaktimin e Tregut Përkatës", Tregu përkatës i produktit përcaktohet si: *"Një treg përkatës i produktit përfshin të gjitha ato mallra dhe/ose shërbime të cilat vlerësohen si të këmbyeshme ose të zëvendësueshme nga konsumatori, për arsye të karakteristikave të prodhimit, çmimeve dhe qëllimit të përdorimit të tyre"*.
7. Betoni i gatshëm është një përzierje e çimentos, zhavorrit, rërës dhe ujit. Fortësia e betonit varet nga përmbajtja e çimentos (në sasi dhe cilësi) në krahasim me përbërësit e tjerë, pra sa më e lartë përmbajtja e çimentos, aq më i fortë është betoni. *Betoni ndahet në marka të ndryshme në varësi të forcës dhe kohës që i duhet përzierjes për t'u forcuar.*
8. Referuar faktorëve të vlerësimit të tregut përkatës si zëvendësueshmëria nga ana e kërkesës dhe ofertës, homogjenitetit të produktit, çmimeve dhe qëllimit të përdorimit të produkteve, për analizimin e sjelljes së ndërmarrjeve dhe efekteve që ka shkaktuar sjellja e tyre në treg, vlerësojmë se tregu përkatës i produktit në këtë rast është: *tregu i prodhimit dhe tregtimit të betonit të gatshëm, i ndarë në nën tregje sipas markave të betonit (M 150, M 200, M 250, M 300, M 350, M 370, M 400, M 450) në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit.*
9. Referuar karakteristikave të produktit beton, i cili mund të transportohet në një distancë të kufizuar nga vendi i prodhimit do të analizohet sjellja e ndërmarrjeve të cilat ushtrojnë veprimtari brenda një zone gjeografike rajonale. Në këtë zonë janë

përcaktuar ndërmarrjet të cilat ushtrojnë veprimtarinë e tyre në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit. *Pra tregu përkatës gjeografik do të jetë rajonal dhe në rastin tonë përfshin qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit.*

II.3 Struktura e tregut dhe sjellja e ndërmarrjeve në treg

10. Tregu i prodhimit dhe shitjes me shumicës të betonit është i përbërë nga shumë ndërmarrje të cilat operojnë në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit për vitet 2020, 2021 dhe periudhën janar - shtator 2022.
11. Nga të dhënat e përpunuara gjatë procedurës hetimore mbi sasisë e prodhuara dhe shitura sipas ndërmarrjeve për produktin beton rezulton se:
 - Për vitin 2020, ndërmarrjet që operojnë në qarkun e Tiranës kanë prodhuar % të sasisë totale të produktit beton për të treja qarqet së bashku, ndërmarrjet në qarkun e Durrësit kanë prodhuar % dhe ndërmarrjet në qarkun e Elbasanit kanë prodhuar %.
 - Për vitin 2021, ndërmarrjet që operojnë në qarkun e Tiranës kanë realizuar % sasisë totale të produktit beton për të treja qarqet së bashku, ndërmarrjet në qarkun e Durrësit kanë prodhuar % dhe ndërmarrjet në qarkun e Elbasanit kanë realizuar %.
 - Për periudhën janar - shtator 2022, ndërmarrjet që operojnë në qarkun e Tiranës kanë prodhuar % të sasisë totale të produktit beton për të tre qarqet së bashku, ndërmarrjet në qarkun e Durrësit kanë prodhuar % dhe ndërmarrjet në qarkun e Elbasanit kanë prodhuar %.
12. Për vitin 2020 në qarkun e Tiranës ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit ndërmarrje. Referuar sasisë totale të prodhuar dhe shitur ndërmarrja me pjesën më të madhe të tregut për vitin 2020 është ndërmarrja Alba Beton SHPK e cila zotëron rreth % të tregut sipas sasisë totale të prodhuar dhe shitur, e ndjekur nga ndërmarrja Fortis Beton Co SHPK e cila zotëron rreth % të tregut. Ndërmarrjet Ferro Beton & Construction Co SHA dhe Alesio 2014 SHPK zotërojnë secila përkatësisht rreth % dhe % të tregut për vitin 2020. Ndërmarrja Eurobeton - X SHPK zotëron rreth % të tregut dhe ndërmarrja Sina 98 SHPK zotëron rreth % të tregut. Pjesa tjetër e ndërmarrjeve zotërojnë pjesë të vogla të tregut nën %. Për vitin 2020 asnjë nga ndërmarrjet që ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit në qarkun e Tiranës nuk zotëron pjesë tregu më të madhe se 40%.
13. Për vitin 2021, vihet re se ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit ndërmarrje, kjo pasi kemi hyrjen në treg të ndërmarrjes Anchor Beton SHPK. Për vitin 2021, referuar sasisë totale të prodhuar dhe shitur, ndërmarrja me pjesën më të madhe në tregun e prodhimit të betonit në qarkun e Tiranës është përsëri ndërmarrja Alba Beton SHPK me rreth % të tregut, e ndjekur nga ndërmarrjet Alesio 2014 SHPK, Fortis Beton Co SHPK dhe Ferro Beton & Construction Co SHA me përkatësisht %, % dhe % të tregut për vitin 2021. Ndërmarrja Sina 98 SHPK zotëron pjesën prej rreth % të tregut e ndjekur nga ndërmarrja Beton Express 2018 SHPK me % të tregut. Pjesa tjetër e ndërmarrjeve zotërojnë pjesë të vogla të tregut nën %. Edhe për vitin 2021 asnjë nga ndërmarrjet që ushtrojnë

veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit në qarkun e Tiranës nuk zotëron pjesë tregu më të madhe se 40%.

14. Për periudhën janar-shtator të vitit 2022, ndërmarrja me pjesë më të madhe të tregut të prodhimit të betonit sipas sasisë së prodhuar dhe shitur është përsëri ndërmarrja Alba Beton SHPK e cila zotëron pjesën prej % , e ndjekur nga ndërmarrjet Alesio 2014 SHPK dhe Fortis Beton Co SHPK përkatësisht me rreth % dhe % të tregut. Ndërmarrja Anchor Beton SHPK e cila hyri në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit në gjysmën e dytë të vitit 2021, zotëron një pjesë tregu me rreth %. Ndërmarrja Ferro Beton & Construction Co SHA zotëron rreth % të tregut dhe ndërmarrja Sina 98 SHPK zotëron rreth % të tregut. Ndërmarrjet e tjera, referuar 9- mujorit të parë të vitit 2022 zotërojnë pjesë të vogla të tregut nën %.
15. Nga vlerësimi i pjesëve të tregut të ndërmarrjeve të cilat ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit të gatshëm në qarkun e Tiranës vërehet se:
 - Janë rreth ndërmarrje të cilat ushtrojnë veprimtari në këtë qark;
 - Pjesët e tregut të ndërmarrjeve janë të ndryshueshme nga vitit në vit, pra nuk vërehet qëndrueshmëri në pjesët e tregut sipas sasisë;
 - Gjatë periudhës hetimore vërehet vetëm një hyrje e re në tregun e prodhimit dhe tregtimit të betonit, duke zotëruar pjesë të konsiderueshme tregu për një periudhë të shkurtër.
 - Referuar treguesve të përqendrimit, tregu i prodhimit dhe shitjes së betonit është një treg mesatarisht i përqendruar me një numër të konsiderueshëm ndërmarrjesh që zotërojnë pjesë jo të mëdha tregu.
16. Nga analiza e çmimeve mesatare mujore të shitjeve me shumicë të produktit beton në qarkun e Tiranës, vërehet se çmimet e aplikuara nga ndërmarrjet janë të ndryshme nga njëra - tjetra dhe ritmi i ndryshimit të tyre është i ndryshëm, duke mos vërejtur shenja të caktimit të çmimeve apo koordinimit të tyre në ritmin e rritjes apo të zbritjes në kuptim të nenit 4 të ligjit nr. 9121/2003, "Për mbrojtjen e konkurrencës".
17. Për vitin 2020 në qarkun e Durrësit ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit ndërmarrje. Ndërmarrja me pjesën më të madhe të tregut për vitin 2020 është ndërmarrja 3D shpk e cila zotëron % të tregut sipas sasisë totale të prodhuar dhe shitur. Ndërmarrja Rrotull Beton zotëron % të tregut, ndërmarrjet Dulla Konstruksion dhe CO-Beton zotërojnë përkatësisht nga % dhe % të tregut për vitin 2020. Ndërmarrja Delta Construction ka zënë pjesën prej % të tregut dhe ndërmarrja Sinameta me % të tregut.
18. Për vitin 2021 vërehet hyrja e tre ndërmarrjeve të reja që kanë marrë pjesë tregu të konsiderueshme. Për vitin 2021, janë ndërmarrjet 3 D dhe Dulla Konstruksion të cilat zotërojnë secila nga % të tregut. Ndërmarrja e tretë me pjesë më të lartë tregu për vitin 2021 është ndërmarrja e re E&E ndërtim e cila ka zënë rreth % të tregut. Edhe ndërmarrja Dragon e cila ka filluar aktivitetin në vitin 2021 ka zënë rreth % të tregut. Gjithashtu edhe ndërmarrja Rrotull Beton për vitin 2021 zotëron pjesën prej % e ndjekur nga ndërmarrja CO-Beton me % të tregut.
19. Për periudhën janar-shtator të vitit 2022, ndërmarrja me pjesë më të madhe të tregut të prodhimit të betonit sipas sasisë së prodhuar dhe shitur është ndërmarrja E&E e cila

- zotëron pjesën prej %, e ndjekur nga ndërmarrja 3D me %, ndërmarrja Delta Construction me %, Dragon me % dhe CO-Beton me %. Ndërmarrjet e tjera, referuar 9- mujorit të parë të vitit 2022 kanë zënë pjesë të vogla të tregut nën %.
20. Nga vlerësimi i pjesëve të tregut të ndërmarrjeve të cilat ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit të gatshëm në qarkun e Durrësit vërehet se:
- Janë rreth ndërmarrje të cilat ushtrojnë veprimtari në këtë qark, ndër të cilat prej tyre janë ndërmarrje të reja, të cilat kanë filluar ushtrimin e veprimtarisë në vitin 2021;
 - Pjesët e tregut të ndërmarrjeve janë të ndryshueshme nga vitit në vit, pra nuk vërehet qëndrueshmëri në pjesët e tregut sipas sasisë dhe ka hyrje të reja në treg, duke zotëruar pjesë të konsiderueshme tregu për një periudhë të shkurtër.
 - Gjatë periudhës hetimore asnjë nga ndërmarrjet që ushtron veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit në qarkun e Durrësit nuk zotëron pjesë tregu më të madhe se 40%, si një nga treguesit kryesorë për të evidentuar një ndërmarrje me pozitë dominuese.
21. Referuar indeksit të përqendrimit HHI rezulton se tregu i prodhimit dhe shitjes së produktit beton i gatshëm në qarkun e Durrësit është një treg mesatarisht i përqendruar, ku HHI për vitin është në ulje si pasojë e rritjes së numrit të ndërmarrjeve të cilat ushtrojnë veprimtari në këtë treg.
22. Nga analizimi i çmimeve mesatare mujore të aplikuara nga ndërmarrjet që ushtrojnë veprimtari në qarkun e Durrësit vërehet se: çmimet mesatare mujore të e aplikuara nga ndërmarrjet për produktin beton, për të gjitha markat janë të ndryshme nga njëra-tjetra dhe ritmi i ndryshimit të tyre është i ndryshëm, duke mos vërejtur shenja të caktimit të çmimeve apo koordinimit të tyre në ritmin e rritjes apo të zbritjes në kuptim të nenit 4 të ligjit nr.9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.
23. Për vitin 2020 në qarkun e Elbasanit ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betoni ndërmarrje. Ndërmarrja me pjesën më të madhe të tregut për vitin 2020 është ndërmarrja ELBA BETON shpk e cila zotëron % të tregut sipas sasisë totale të prodhuar dhe shitur. Ndërmarrja DIEL shpk zotëror % të tregut dhe ndërmarrja BENORDO shpk zotëror % të tregut për vitin 2020.
24. Për vitin 2021, ndërmarrja me pjesë më të madhe në tregun e prodhimit të betonit në qarkun e Elbasanit është përsëri ndërmarrja ELBA BETON shpk me % të tregut, e ndjekur nga ndërmarrja DIEL shpk me % të tregut. Ndërmarrja e tretë zë rreth % të tregut.
25. Për periudhën janar-shtator të vitit 2022, ndërmarrja me pjesë më të madhe të tregut të prodhimit të betonit sipas sasisë së prodhuar dhe shitur është përsëri ndërmarrja ELBA BETON shpk e cila zotëron pjesën prej %, e ndjekur nga ndërmarrja DIEL shpk me %. Ndërmarrja BENORDO shpk zotëron një pjesë tregu të papërfillshme prej %.
26. Nga analizimi i pjesëve të tregut të ndërmarrjeve të cilat ushtrojnë veprimtari në tregun e prodhimit dhe shitjes së betonit të gatshëm në qarkun e Elbasanit vërehet se:
- Janë ndërmarrje të cilat ushtrojnë veprimtari në këtë qark;
 - Pjesët e tregut të ndërmarrjeve kanë qëndrueshmëri në pjesët e tregut sipas sasisë;
 - Gjatë periudhës hetimore nuk vërehen hyrje të reja të ndërmarrjeve në treg.

27. Referuar indeksit të përqendrimit HHI rezulton se tregu i prodhimit dhe shitjes së produktit beton i gatshëm në qarkun e Elbasanit është një treg shumë përqendruar si pasojë e numrit të ndërmarrjeve të vogël të ndërmarrjeve të cilat ushtrojnë veprimtari në këtë treg.
28. Nga analizimi i çmimeve mesatare mujore të aplikuara nga ndërmarrjet që ushtrojnë veprimtari në qarkun e Elbasanit vërehet se çmimet e aplikuara nga ndërmarrjet për produktin beton për të gjitha markat janë të ndryshme nga njëra-tjetra dhe ritmi i ndryshimit të tyre është i ndryshëm, duke mos vërejtur shenja të caktimit të çmimeve apo koordinimit të tyre në ritmin e rritjes apo të zbritjes kuptim të nenit 4 të ligjit nr. 9121/2003, "Për mbrojtjen e konkurrencës".
29. Në përfundim të hetimit paraprak në tregun e prodhimit dhe tregtimit të betonit në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit konstatohet se: Pjesët e tregut të ndërmarrjeve janë të ndryshueshme nga viti në vit, pra nuk vërehet qëndrueshmëri në pjesët e tregut sipas sasisë dhe ka hyrje të reja në treg, duke zotëruar pjesë të konsiderueshme tregu për një periudhë të shkurtër si dhe çmimet mesatare mujore të e aplikuara nga ndërmarrjet për produktin beton, për të gjitha markat janë të ndryshme nga njëra-tjetra dhe ritmi i ndryshimit të tyre është i ndryshëm, duke mos vërejtur shenja të caktimit të çmimeve apo koordinimit të tyre në ritmin e rritjes apo të zbritjes në kuptim të nenit 4 dhe 9 të ligjit nr.9121/2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës".

PËR KËTO ARSYE:

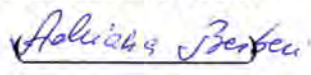

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, shkronja d), nenin 26 dhe nenin 43, pika 5, të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës",

VENDOSI:

- I. Mbylljen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e prodhimit dhe tregtimit të betonit në qarkun e Tiranës, Durrësit dhe Elbasanit.
- II. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e këtij vendimi palëve të interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

<p>Leida MATIJA</p> <p>Zv/Kryetar</p>	<p>Rezana KONOMI</p> <p>Anëtar</p>	<p>Adriana BERBERI</p> <p>Anëtar</p>	<p>Durim KRAJA</p> <p>Anëtar</p>
--	---	--	---

Kunolen

Denar BIBA
Kryetar